

**PROTOKÓŁ
KONTROLI KOMPLEKSOWEJ**

**przeprowadzonej w dniu 08 sierpnia 2011 roku
w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Gozdnicy
ul. Świerczewskiego 2, 68-130 Gozdnica**

Działając na podstawie art.22 pkt. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.), zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz.U. Nr 61, poz. 543 z 2005r. ze zm.) -

Zespół kontrolny w składzie:

1. Krystyna Chabowska –Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. - posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 337-1/11 z dnia 29.07.2011r. - Przewodniczący Zespołu;
2. Teresa Ozimek – Starszy Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. - posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 337-2/11 z dnia 29.07.2011r r.;
3. Krzysztof Frisoli – Starszy Inspektor w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. - posiadający upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 337-3/11 z dnia 29.07.2011r -

(Dowód: akta kontroli str. 1-5)

przeprowadził w dniu 08 sierpnia 2011r. kontrolę kompleksową w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Gozdnicy, zwanym w dalszej części Protokołu „Ośrodkiem”- zgodnie z programem kontroli zatwierdzonym przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej LUW.

Przed przystąpieniem do kontroli Zespół kontrolny złożył pisemne oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie od udziału w niniejszej kontroli.

(Dowód: akta kontroli str7-11)

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o następujące akty prawne:

1. Ustawa o pomocy społecznej dnia 12 marca 2004. (t. j. z 2009r. Dz. U. Nr 175, poz.1362 ze zmianami);
2. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dn. 29 marca 2005r. (Dz. U. Nr 180, poz. 1493);
3. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U. Z 2008 r. Nr 164, poz.1027 ze zm.).
4. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2005r. Nr 189, poz.1598 ze zmianami);
5. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 października 2007r. w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych (DZ. U. Nr 201, poz. 1455);
6. Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego z dnia 19 kwietnia 2005r. (Dz. U. Nr 77, po. 672).

02456439

Data przyjęcia: 2011-09-23 09:52:04

Numer: PP 60762-2011

Przyjęł: Emilia Kamińska

Wielosobowe stanowisko do spraw Kancelarii

Załączników: 3

Claf

Pril

LF

7. Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego z dnia 25 stycznia 2011r. (Dz. U. Nr 27, poz. 138);
8. Ustawa z dnia 14 czerwca 1960r. - Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, ze zm.).

Zakres kontroli:

W oparciu o art. 22 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.), wojewoda sprawuje nadzór nad działalnością jednostek samorządu gminnego, powiatowego i województwa, w tym nad jakością działań Ośrodka, jako jednostki organizacyjnej pomocy społecznej oraz nad zgodnością zatrudnienia pracowników pomocy społecznej tej jednostki z wymaganymi kwalifikacjami - **zakresem kontroli objęto:**

1. sposób przyznawania i wypłacania zasiłków stałych oraz zasiłków okresowych - w oparciu o art. 37, art. 38 *ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej* (tj. Dz.U. z 2009 r. Nr 175 poz. 1362 ze zm.)
2. sposób udzielania pomocy w zakresie dożywiania -w oparciu o ustawę z dnia 29 grudnia 2005r. o *ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”* (Dz.U. z 2005r. Nr 267, poz.2259 ze zm.)
3. zgodność zatrudnienia kierownika oraz pracowników jednostki z wymaganymi kwalifikacjami -w oparciu o art.122 i art. 116 *ustawy z dnia 12 marca 2004.r o pomocy społecznej* (tj. Dz.U. z 2009 r. Nr 175 poz. 1362 ze zm.)
4. sposób realizacji przez jednostkę zadań własnych gminy oraz zadań zleconych gminie - w oparciu o art. 17 i art. 18 *ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej* (t.j. Dz.U. z 2009r. Nr 175 poz. 1362 ze zm.)
5. sposób przyznawania i opłacania składki zdrowotnej od zasiłków stałych – w oparciu o *ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych* (t.j. Dz.U. z 2008 r. Nr 164, poz.1027 ze zm.).

Kontrola została przeprowadzona metodą losową i obejmowała dokumentację świadczeń przyznawanych w ramach systemu pomocy społecznej, zgodnie z tematyką kontroli wskazaną w Programie kontroli.

(Dowód: akta kontroli str 13-17)

Okresem kontroli objęto 2010-2011r. (do dnia kontroli).

O rozpoczęciu kontroli powiadomiono podmiot kontrolowany pismem Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. z dnia 29 lipca 2011 r. znak PS-I.431.4.16.2011.KCha

(Dowód: akta kontroli str 19-24)

I. Założenia organizacyjne

Ośrodek Pomocy Społecznej w Gozdnicy utworzony został na podstawie uchwały Nr XXV/145/92 Rady Miejskiej w Gozdnicy z dnia 17 grudnia 1992 r. w sprawie utworzenia Ośrodka Pomocy Społecznej w Gozdnicy.

Ośrodek działa na podstawie:

- Uchwały Nr XXXVI/169/06 Rady Miasta Gozdnica z dnia 25 kwietnia 2006 r. w sprawie nadania statutu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Gozdnicy;
- Zarządzenia Nr 1/2011 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Gozdnicy z dnia 14 lutego 2011 r. w sprawie regulaminu organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gozdnicy;
- Zarządzenia Nr 66/08 Burmistrza Miasta Gozdnica z dnia 17 września 2008r. w sprawie udzielenia pełnomocnictwa i upoważnień Kierownikowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Gozdnicy do: 1) prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości Gminy Gozdnica; 2) zawierania w imieniu Gminy Gozdnica kontraktów socjalnych oraz umów, o których mowa w art. 6,43 i 65 ustawy o pomocy społecznej.

Kierownikiem jednostki kontrolowanej jest Pani Justyna Socik, która zatrudniona jest na stanowisku kierownika od dnia 17 września 2008 r. W czasie nieobecności Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej (od dnia 1 kwietnia 2010 do dnia powrotu z urlopu macierzyńskiego) obowiązki pełniła Pani Emilia Dybich-Tarnogrodzka (Zarządzenie Nr 14/2010 Burmistrza Miasta Gozdnica z dnia 31 marca 2010 r.).

W trakcie kontroli wyjaśnień udzielała Pani Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej.

(Dowód: akta kontroli str. 25-80)

1. Organizacja pracy Ośrodka Pomocy Społecznej

W trakcie kontroli ustalono, że Ośrodek Pomocy Społecznej w Gozdnicy czynny jest 5 dni w tygodniu w godzinach od 7.00 do 15.00.

Teren podzielony jest na 2 rejony opiekuńcze, które obsługuje 3 pracowników socjalnych. Pracownicy socjalni przyjmują interesantów i świadczeniobiorców OPS na bieżąco, na miejscu w biurze zawsze pozostaje osoba, która może przyjąć klientów. Sprawy można załatwić o każdej porze w godzinach pracy Ośrodka.

Ośrodek nie prowadzi ewidencji wyjść w środowisko, a pracownicy informują tylko kierownika o celu wyjścia w teren. Miesięczna ilość wyjść w środowisko uzależniona jest od ilości wpływu wniosków o pomoc w danym miesiącu, wizyt i interwencji w środowisku. Przeciętna łączna ilość wyjść za miesiąc poprzedni wyniosła 63 na trzech pełnoetatowych pracowników (rejon I -25 wyjść, rejon II – 27 wyjść, trzeci pracownik socjalny 11 - wyjść w środowisko).

Ośrodek prowadzi rejestr pism wpływających oraz wizyt osobistych. Pisma, które wpływają do Ośrodka, rejestrowane są w ogólnym dzienniku korespondencyjnym OPS, w dalszej kolejności w spisach spraw, które prowadzone są w zależności od rodzaju sprawy. Praca socjalna ewidencjonowana jest w oddzielnym zeszycie, poza dziennikiem korespondencyjnym, a następnie wprowadzana do systemu POMOST.

Świadczenia wypłacane są w dwóch formach – gotówkowej w kasie Urzędu Miasta oraz przelewem bankowym na konto wskazane przez świadczeniobiorcę.

Ośrodek ma możliwość korzystania z porad radcy prawnego zatrudnionego w Urzędzie Miasta, a także radcy prawnego zatrudnionego w roku 2011 w ramach projektu systemowego.

Warunki lokalowe

Ośrodek Pomocy Społecznej zajmuje dwa pomieszczenia na parterze budynku Urzędu Miasta w Gozdnicy, siedziba połączona jest z siedzibą Urzędu Miasta. Pokój pierwszy zajmują dwie pracownice socjalne, pokój drugi główna księgowa oraz pracownik socjalny obsługujący świadczenia rodzinne, kierownik zajmuje pokój znajdujący się na II piętrze budynku. Pomieszczenia biurowe wyposażone są w niezbędne do pracy meble i sprzęt. W ocenie Zespołu kontrolnego warunki pracy są dobre.

(Dowód: akta kontroli str.81-83)

2. Zatrudnienie w OPS – kwalifikacje pracowników - zgodnie z wymogami ustawy o pomocy społecznej

Ogółem Ośrodek zatrudnia 8 pracowników w oparciu o umowę o pracę, 1 osobę – kasjerkę na umowę-zlecenie. Kierownik, księgowa, 3 pracowników socjalnych w rejonach opiekuńczych w tym: 1 pracownik zatrudniony na czas określony do dnia 31.12.2011 r. i 1 pracownik socjalny wykonujący w części zadania z zakresu pomocy społecznej – praca socjalna i w części zadania z zakresu świadczeń rodzinnych i zaliczki alimentacyjnej oraz 3 opiekunki.

1. Kierownik – zatrudniona w pełnym wymiarze czasu pracy na czas nieokreślony. W Ośrodku Pomocy Społecznej pracuje od 01.09.2005 r.

Ukończyła:

- w 2006 r. Uniwersytet Zielonogórski w Zielonej Górze Wydział Nauk Pedagogicznych i Społecznych na kierunku pedagogika w zakresie pracy socjalnej,
 - w 2006 r. studia podyplomowe na Uniwersytecie Zielonogórskim w Zielonej Górze Wydział Nauk Pedagogicznych i Społecznych – Instytut Pedagogiki Społecznej w zakresie Organizacji i zarządzania instytucjami pomocy społecznej,
- W 2010 r. odbyła 1 szkolenie merytorycznych. W 2011 r. do dnia kontroli 2 szkolenia. Spełnia wymogi ustawy o pomocy społecznej w zakresie wymaganych kwalifikacji.

2. Pracownik socjalny – zatrudniona w pełnym wymiarze czasu pracy na czas nieokreślony od 1.06.2008 r.

Ukończyła:

- w 2006 r. Uniwersytet Zielonogórski w Zielonej Górze Wydział Nauk Pedagogicznych i Społecznych na kierunku socjologia - licencjat,
 - w 2009 r. rozpoczęła studia magisterskie na Łużyckiej Wyższej Szkole Humanistycznej im. Jana Benedykta Solfy z siedzibą w Żarach na kierunku pedagogika w specjalności praca socjalna. Nauka obejmuje 4 semestry i trwa do 30.09.2011 r.
- W 2010 r. uczestniczyła w 2 szkoleniach merytorycznych. W 2011 r. do dnia kontroli nie brała udziału w żadnym szkoleniu. Spełnia wymogi ustawy o pomocy społecznej w zakresie wymaganych kwalifikacji.

3. Pracownik socjalny – zatrudniona w pełnym wymiarze czasu pracy na czas nieokreślony od 1.10.2008 r.

Ukończyła:

- w 2010 Łużycką Wyższą Szkołę Humanistyczną im. Jana Benedykta Solfy z siedzibą w Żarach na kierunku pedagogika w specjalności praca socjalna.

W 2010 r. uczestniczyła w 1 szkoleniu merytorycznym. W 2011 r. do dnia kontroli nie brała udziału w żadnym szkoleniu.

Spełnia wymogi ustawy o pomocy społecznej w zakresie wymaganych kwalifikacji.

4. Pracownik socjalny – zatrudniona w pełnym wymiarze czasu pracy na czas określony od 1.10.2008 r. do 31.12.2011 r.

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, iż pracownik w ramach ½ etatu realizuje zadania pracownika socjalnego, a w ½ zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych i pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Pobiera dodatek w wys. 250 zł przysługujący na mocy art. 121 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej co jest niezgodne i nieproporcjonalne do czasu jaki poświęca pracy socjalnej.

Ukończyła:

- w 2006 r. Uniwersytet Zielonogórski w Zielonej Górze Wydział Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu na kierunku pedagogika specjalność pomoc społeczna i socjoterapia,

W 2010 r. nie uczestniczyła w szkoleniach natomiast w br. do dnia kontroli w 1 szkoleniu.

Nie spełnia wymogów ustawy o pomocy społecznej w zakresie kwalifikacji.

(Dowód: akta kontroli str.85-120)

Ośrodek zatrudnia 9 osób, w tym: **Kierownika i 3 pracowników na stanowisku pracownika socjalnego** realizujących pracę socjalną w środowisku na 3.804 mieszkańców (stan na dzień kontroli).

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, iż jeden z pracowników socjalnych nie spełnia wymagań kwalifikacyjnych w związku z czym nie posiada uprawnień do realizacji pracy socjalnej w środowisku. Jednocześnie ten sam pracownik realizuje częściowo zadania z wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych i pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W związku z powyższym na dzień kontroli wskaźnik zatrudnienia pracowników socjalnych, posiadających wymagane do wykonywania zawodu kwalifikacje - wynosił 2 etaty. W przeliczeniu na 1 pracownika socjalnego przypada 1.902 mieszkańców i Ośrodek spełnia określony w art.110 ust.11 ustawy o pomocy społecznej współczynnik zatrudnienia pracowników socjalnych.

Zgodnie z zapisem art.1 ust.18 pkt. b ustawy z dnia 18 marca 2011r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. Nr 81, poz.440 z 2011r.) począwszy od roku 2015 „ośrodek pomocy społecznej zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych”.

Pracownicy rzadko uczestniczą w szkoleniach.

II. Realizacja zadań własnych i zleconych gminie

1. Prawidłowość przyznawania świadczeń

Obszarem działania Ośrodka Pomocy Społecznej jest teren miasta Gozdnicza, na którym zamieszkuje 3.804 mieszkańców (31.12.2010 r.). Na podstawie statystyki (sprawozdanie roczne MPiPS-03) ustalono, że z różnych form pomocy (zasiłki, usługi, praca socjalna) korzysta ponad **19%** mieszkańców miasta (731 osób).

Podczas kontroli dokonano oceny zasadności przyznawania świadczeń oraz prawidłowości prowadzenia dokumentacji **zasiłków stałych, okresowych, dożywiania** - na podstawie losowo wybranej dokumentacji świadczeniobiorców.

1.1. Zasiłki stałe

W 2010 roku przyznano i wypłacono zasiłki stałe dla 29 osób (w 28 rodzinach) na kwotę 91.186,00 zł. W 2011 roku zasiłek wypłacono dla 27 osób (w 27 rodzinach) na kwotę 39.252,00 zł.

Opłacono składki na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia – w 2010 roku za 20 osób na kwotę 6.806,00 zł, w 2011 roku za 21 osób na kwotę 3.116,00 zł.

Kontrolą objęto dokumentację 15 osób korzystających z pomocy w formie zasiłku stałego (55,6 %).

Ustalenia:

Zasiłki stałe zostały przyznane osobom uprawnionym w wysokościach określonych w ustawie o pomocy społecznej. Zasiłki stałe ocenia się jako zasadnie przyznane na podstawie art.37 ustawy o pomocy społecznej. Dokumentacja kompletna - zawiera wniosek, rodzinny wywiad środowiskowy, zaświadczenia o dochodach oraz ważne orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

Konstrukcja decyzji zgodna z wymogami art. 107 KPA. W podstawie prawnej na decyzjach przyznających zasiłek stały wraz ze składką zdrowotną – Ośrodek powołuje się na aktualne przepisy prawne, w tym na ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.).

Terminowość załatwienia sprawy (przeprowadzenie wywiadu i wydania decyzji) – zachowana, zgodne z wymaganymi przepisami.

(Dowód: akta kontroli str121-127)

1.2. Zasiłki okresowe

Pomocy w formie zasiłków okresowych udzielono w 2010 roku dla 194 rodzin na łączną kwotę 260.000,00 zł, natomiast w 2011 r. (do dnia kontroli) dla 141 na łączną kwotę 48.947,46 zł.

Kontrolą objęto dokumentację 14 osób korzystających z tej formy pomocy (10 %).

Ustalenia

Świadczenia przyznawane są w minimalnej wysokości tylko ze środków budżetu państwa, tj. 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby/rodziny, a dochodem osoby/rodziny. Zasiłki okresowe zostały przyznane na podstawie art. 38 ustawy o pomocy społecznej. Skontrolowane świadczenia przyznawane są od miesiąca, w którym został złożony wniosek wraz z wymaganą dokumentacją. Wszystkie rodziny spełniają kryterium dochodowe wynikające z w/w ustawy. Ponadto zostały udokumentowane powody przyznawania zasiłków – bezrobocie (zaświadczenia PUP), dokumentacja kompletna,

Chy
KF
QSC
B

Konstrukcja decyzji zgodna z wymogami art. 107 KPA.

Terminowość załatwienia sprawy (przeprowadzenie wywiadu i wydania decyzji) – zachowana, zgodne z wymaganymi przepisami.

(Dowód: akta kontroli str.129-146)

1.3. Dożywianie

Pomoc w formie dożywiania - zgodnie z zapisami ustawy „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. z 2005r. Nr 267, poz. 2259 ze zmianami) – przyznawana jest w Mieście w formie bezpłatnych posiłków oraz zasiłków celowych na zakup żywności.

W roku 2010 dożywianiem objęto ogółem 377 osób na łączną kwotę 140.671 zł, natomiast w 2011 (stan na koniec czerwca) objęto 306 osób na kwotę 69.157 zł. Na realizację zadania w 2010r. Gmina zaplanowała 140.000 zł, w tym deklarowany 21 %-owy udział środków własnych – 30.000 zł oraz 110.000 zł – środki pozyskane z budżetu państwa w ramach dotacji celowej.

Na realizację zadania na rok 2011 Gmina zaplanowała środki finansowe w wysokości 130.000 zł, w tym deklarowany 20 %-owy udział środków własnych – 26.000 zł oraz 104.000 zł – środki pozyskane z budżetu państwa w ramach dotacji celowej.

W 2011 r. z dożywiania korzysta 306 (stan na koniec czerwca 2011 r.).

Na terenie miasta Gozdnic są 2 punkty żywieniowe (stołówki): jedno przedszkole i dwie szkoły. Posiłek składa się z dwudaniowego obiadu. Średni koszt posiłku dla dzieci w 2010 roku wyniósł – 3,56 zł, w 2011 roku (do dnia kontroli) – 3,48 zł.

Kontrolą objęto dokumentację 19 osób (6,2 0%).

Ustalenia:

Skontrolowane świadczenia ocenia się jako zasadnie przyznane. Wszystkie rodziny spełniają kryterium dochodowe wynikające z zapisów ustawy z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Konstrukcja decyzji zgodna z wymogami art. 107 KPA.

Terminowość - Wnioski o przyznanie wsparcia rozpatrywane są terminowo.

(Dowód: akta kontroli str.147-149)

2. Udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobie tego pozbawionej

W 2010 udzielono schronienia 3 osobom bezdomnym – łączny koszt zadania – 4.633,50 zł (w tym zasiłki okresowe z przeznaczeniem na pobyt w placówce na kwotę 3.339,00 zł, zasiłki celowe na posiłek z przeznaczeniem na dożywianie w placówce 1.194,50 zł). W 2011 udzielono schronienia 2 osobom bezdomnym – łączny koszt zadania 7.850,40 zł (w tym zasiłki okresowe z przeznaczeniem na pobyt w placówce na kwotę 3.339,00 zł, zasiłki celowe na posiłek z przeznaczeniem na dożywianie w placówce – 4.511,40 zł).

Na terenie miasta Gozdnic brak jest placówek zajmujących się kompleksową pomocą dla osób bezdomnych. Dwóm osobom zapewniono miejsca w Schronisku „Przystań” dla Bezdomnych Mężczyzn w Leśnej. Obecnie osoby te zmieniły miejsce pobytu i przebywają w Domu dla Bezdomnych i Najuboższych MONAR MARKOT w Wałbrzychu. Jednej osobie zapewniono miejsce w Ośrodku Readaptacyjnym w Lutynce. Osobom przebywającym w ośrodkach dla bezdomnych zapewniono posiłki- pełne wyżywienie. Dożywiono 3 osoby

bezdolne. Ośrodek nie realizuje programów wychodzenia z bezdomności. Na terenie miasta Gozdnicza przebywa jedna osoba bezdomna. Osoba ta została umieszczona najpierw w szpitalu, następnie w ośrodku dla bezdomnych. Pracownicy socjalni pomogli w uzyskaniu orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, na tej podstawie osobie przyznano zasiłek stały oraz zasiłek pielęgnacyjny, zmotywowali rodzinę osoby bezdomnej do współpracy. Obecnie osoba korzysta z pomocy znajomych, rodziny również spoza Gozdnicy, którzy udzielają nocnego schronienia osobie.

Działania na rzecz osób bezdomnych odnotowywane są w oddzielnym rejestrze.

(Dowód: akta kontroli str.155-157; 220-223)

3. Praca socjalna, działania na rzecz rozwoju systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną

Gmina posiada „Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie miasta Gozdnicza na lata 2008-2013”, przyjętą uchwałą Nr XV/83/08 Rady Miasta Gozdnicza z dnia 28 kwietnia 2008r. Główne założenia i zadania strategii to: przeciwdziałanie i zwalczanie bezrobocia, niepełnosprawność i długotrwała choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo -wychowawczych.

Pracę socjalną prowadzą pracownicy Ośrodka bezpośrednio z klientem lub rodziną w miejscu zamieszkania. Najczęstszą metodą pracy jest indywidualny przypadek oraz rzadziej (szczególnie w ramach projektów systemowych) metoda grupowa. Zawierane są kontrakty socjalne. Od 2008 roku 28 osób wzięło udział w ramach projektu POKL, z tego 6 osób podjęło zatrudnienie, ale mimo to nadal niektóre z tych osób korzystają z pomocy Ośrodka, ze względu na niski dochód.

W roku 2011 podpisanych zostało 20 kontraktów socjalnych w ramach POKL, z których 20 nadal jest realizowanych. Projekty te przyczyniły się m.in. do ograniczenia wykluczenia społecznego, do integracji społecznej a także do wzrostu samooceny osób uczestniczących w projekcie. Dzięki realizacji projektu systemowego Ośrodek zatrudnia asystentów rodzin, psychologa i prawnika, którzy pracują z rodzinami zagrożonymi odebraniem dzieci przez Sąd.

Ponadto pracownicy socjalni zawierali kontrakty (poza projektami) z osobami, które nadużywały alkoholu w celu udzielenia pomocy w formie zamkniętej terapii odwykowej. Jednak zawarte kontrakty nie przyniosły efektów, ponieważ osoby te nie podjęły leczenia zamkniętego.

Gmina jest w trakcie opracowywania jednolitego i kompleksowego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną. Planowany termin podjęcia uchwały w zakresie utworzenia gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną – do końca 2011r.

Ośrodek ściśle współpracuje w tym zakresie z wszystkimi instytucjami z terenu miasta Gozdnicy, w szczególności z przedszkolem, szkołą, gimnazjum, Sądem Rodzinnym i kuratorami, Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policją, placówkami opieki zdrowotnej, Parafialnym Zespołem Caritas, Powiatowym Urzędem Pracy, pracodawcami. Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gozdnicy prowadzi punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych i współuzależnionych, osób po zakończonej terapii odwykowej i ich rodzin, dla ofiar przemocy w rodzinie, dla młodzieży oraz wszystkich potrzebujących pomocy, zabezpieczenie podstawowych potrzeb materialnych rodziny (pomoc finansowa, rzeczowa – zasiłki, odzież, żywność).

(Dowód: akta kontroli wykaz str. 159-163)

4. Prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego lub w mieszkaniach chronionych

Gmina nie prowadzi i nie zapewnia miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego wpisanych do rejestru Wojewody Lubuskiego.

Na terenie miasta działają dwie świetlice, jedna parafialna, pełniąca rolę środowiskowej prowadzona przez Parafialny Zespół Caritas, druga socjoterapeutyczna, działająca przy Szkole Podstawowej w Gozdnicy. Świetlice nie są wpisane do Rejestru Wojewody. Prowadzona jest ścisła współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie organizacji pikników i festynów, wymiany informacji dot. wsparcia rodzin, wydawania żywności z programu PEAD, dofinansowanie dożywiania podczas półkolonii.

(Dowód: akta kontroli str.161)

5. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Gmina nie posiada uchwały w sprawie gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Ośrodek jest w trakcie opracowywania programu i powoływania zespołu interdyscyplinarnego. Planowany termin uchwalenia programu do końca 2011r. Gmina nie posiada uchwały w sprawie powołania zespołu interdyscyplinarnego. Planowany termin powołania zespołu interdyscyplinarnego do końca 2011r.

Pomoc doradczą oraz informacyjną prowadzą pracownicy socjalni tut. Ośrodka w celu motywowania do podjęcia działań w kierunku rozwiązywania problemów przemocy.

Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gozdnicy prowadzi punkt konsultacyjny również dla ofiar przemocy w rodzinie, dla młodzieży oraz wszystkich potrzebujących pomocy, dyżury pełnią psycholodzy i kuratorzy.

Ośrodek realizuje procedurę niebieskiej karty (w 2011 roku założono 1 NK) i prowadzi jest rejestr interwencji kryzysowej: w roku 2010 -6 zgłoszeń, w 2011 -1 zgłoszenie. W tym zakresie Ośrodek współpracuje z Policją i kuratorami sądowymi, podejmuje działania interdyscyplinarne, a przy współpracy zaangażowanych w sprawę pracowników służb, tworzy grupę roboczą, w skład której wchodzi pedagog szkolny, kurator najczęściej rodzinny, pracownik socjalny, w 2011 roku również asystent rodziny.

(Dowód: akta kontroli str.169-171;203-213)

6. Usługi opiekuńcze.

Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób w z zaburzeniami psychicznymi uregulowane zostało Uchwałą Nr XVIII/94/04 Rady Miasta Gozdnic z dnia 12 października 2004 roku w sprawie szczegółowych zasad przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat oraz również trybu pobierania odpłatności.

W 2010 r. 21 osób objętych było usługami opiekuńczymi, koszt realizacji zadania wyniósł 45.692,00 zł. W 2011 r. do dnia kontroli z usług opiekuńczych korzystało 20 osób a koszt zadania wyniósł 27.810,00 zł. Usługi sprawują 3 opiekunki zatrudnione na umowę o pracę na czas określony. W razie potrzeby istnieje możliwość dodatkowego zatrudnienia opiekunki na umowę-zlecenie.

Skontrolowano dokumentację 6 osób i stwierdzono, iż w aktach znajdowała się pełna dokumentacja, zachowane były terminy przeprowadzenia wywiadu środowiskowego jak i wydania decyzji. W każdym skontrolowanym przypadku usługi przyznano na 5 dni w tygodniu na 1 godzinę dziennie.

Zakres usług dla osób korzystających wyszczególniony został w decyzjach i obejmował: pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację, oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. W aktach osobowych opiekunek znajdują się potwierdzenia kwalifikacji oraz zakresy czynności określające zadania do realizacji na zajmowanym stanowisku. Za sprawowanie usługi osoby ponosiły odpłatność zgodnie z tabelą odpłatności zawartej w/w uchwale stosownie do dochodu.

(Dowód: akta kontroli str.173-202)

7. Organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Gmina nie świadczy specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Osobom z zaburzeniami psychicznymi zgodnie z art. 50 w/wymienionej ustawy przysługują również usługi opiekuńcze (rozporządzenia MPS w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych z dnia 22 września 2005 r.- Dz.U. z 2005 r. Nr 189, poz. 1598 z póź.zm.). Z diagnozy przeprowadzonej przez pracowników Ośrodka wynika, że na terenie gminy zamieszkują 3 osoby z zaburzeniami psychicznymi. Analizując przyczyny przyznawania zasiłków stałych (zestawienie w załączeniu) ustalono, iż z powodu zaburzeń psychicznych z zasiłku stałego korzysta 1 osoba. Pozostałe osoby mieszkają z rodziną i nie wymagają dodatkowego wsparcia w postaci usług. Pracownicy socjalni pozostają w kontakcie z osobami z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzinami. W trakcie kontroli Kierownik Ośrodka poinformowała, iż w przypadku konieczności udzielenia tej formy wsparcia istnieje możliwość zatrudnienia profesjonalnie przygotowanej opiekunki, która zamieszkuje na terenie gminy.

Na terenie gminy brak ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Zgodnie z art. 51a ust. 1 ustawy o pomocy społecznej ośrodkami wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi są: środowiskowy dom samopomocy lub klub samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi, zwanych dalej „uczestnikami”, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności w celu zwiększenia zaradności i samodzielności życiowej, a także ich integracji społecznej. Osoby z zaburzeniami psychicznymi, są pod opieką psychiatry, z którym Ośrodek współpracuje. Dwie osoby mieszkają w rodzinie a jedna przebywa na leczeniu w Wojewódzkim Szpitalu dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych. Z wyjaśnień Kierownika Ośrodka wynika, iż Zarząd Powiatu Żagańskiego planuje utworzenie ośrodka wsparcia o zasięgu powiatowym, do którego Ośrodek będzie mógł kierować osoby zainteresowane. W przypadku nie zrealizowania tego przedsięwzięcia osoby potrzebujące będą mogły korzystać z usług środowiskowego domu samopomocy w Nowej Soli lub Sulęcinie. Jeśli wystąpi taka potrzeba gmina zapewni transport. Ponadto w ramach projektu systemowego będzie możliwość utworzenia w świetlicy parafialnej cyklicznych zajęć dla osób z zaburzeniami psychicznymi w zakresie treningów samoobsługi i umiejętności społecznych.

(Dowód: akta kontroli str.161;167,215-218)

8. Kierowanie do Domu Pomocy Społecznej

Na terenie gminy nie ma domu pomocy społecznej. Do dnia kontroli Ośrodek nie wydał żadnej decyzji kierującej do domu pomocy społecznej w związku z czym nie ponosi odpłatności za pobyt w placówce. Z oświadczenia kierownika (w załączeniu) wynika, iż nie wpłynął żaden wniosek o skierowanie do domu pomocy społecznej. Osoby starsze, samotne czy niepełnosprawne mieszkają z rodziną, ze strony której mają zapewnioną opiekę bądź korzystają z usług opiekuńczych w Ośrodku. Gmina do dnia kontroli nie podjęła uchwały w sprawie kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu, nie zabezpieczyła również środków na ten cel.

(Dowód: akta kontroli str.163)

9. Działania na rzecz środowiska lokalnego, w tym współpraca z PUP.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Gozdnicy współpracuje z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy. Na tablicy ogłoszeń w Ośrodku umieszczane są informacje o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego i organizowanych przez PUP szkoleniach. Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy odbywa się na zasadach określonych w Porozumieniu nr 3/2009 z dnia 20 kwietnia 2009r. w sprawie współpracy i wspólnej realizacji zadań Powiatowego Urzędu Pracy w Żaganiu i Ośrodka Pomocy Społecznej w Gozdnicy. Celem Porozumienia jest współpraca na rzecz aktywizacji i aktywnej integracji osób bezrobotnych, poszukujących pracy lub niepozostających w zatrudnieniu, będących w wieku aktywności zawodowej korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej. Ponadto Porozumienie określa zasady współpracy w zakresie procedur postępowania z klientami OPS i PUP w szczególności wymiany informacji o klientach i realizowanych działaniach/projektach oraz współpracy OPS i PUP w realizacji art. 50 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, zasady współpracy w zakresie realizacji i finansowania prac społecznie użytecznych.

W 2010 roku z prac społecznie użytecznych skorzystało łącznie 50 osób. Osoby te pracowały w następujących placówkach: Urząd Miasta Gozdnica (np. roznoszenie korespondencji), szkoła podstawowa, przedszkole (pomoc kuchenna lub przy dzieciach), basen i stadion miejski (sprzątanie i porządkowanie), teren miasta Gozdnica (sprzątanie, drobne remonty).

Ogólna kwota poniesiona na prace społecznie użyteczne przez Gminę w 2010 roku wyniosła 10.236,00 zł.

Pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej współpracują z innymi jednostkami pomocy społecznej i pracownikami Sądu. Podejmują wspólne działania, na rzecz pracy z rodziną, np.: organizacja pikniku i festynu rodzinnego.

Gmina dysponuje odzieżą, która wydawana jest przez Parafialny Zespół Caritas. Organizuje zbiórki odzieży używanej, zwłaszcza dziecięcej i pracownicy socjalni przydzielają odzież potrzebującym. Z Parafialnym Zespołem Caritas w Gozdnicy przydzielana jest też żywność z programu PEAD, z tej formy pomocy korzysta ponad 300 osób.

(Dowód: akta kontroli str.165-167)

III. WNIOSKI:

1. W zakresie organizacji i funkcjonowania Ośrodka Pomocy Społecznej:

- Jeden pracownik socjalny nie posiada wymaganych kwalifikacji określonych w art.116 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2009r. Nr 175, po. 1362 ze zm.);
- Pracownik socjalny zatrudniony w wymiarze ½ etatu świadczący pracę socjalną w środowisku, do którego obowiązków należy przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych, otrzymuje dodatek z tego tytułu w pełnej wysokości, a zgodnie z art.121 ust. 3a wyżej cytowanej ustawy o pomocy społecznej dodatek przysługuje proporcjonalnie do czasu pracy.

2. Ośrodek Pomocy Społecznej **nie realizuje** następujących zadań wskazanych w **art. 17 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej** w zakresie:

- Biletu kredytowanego - w razie wystąpienia potrzeby jest przyznawany zasiłek celowy;
- Zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego - nie było zgłoszeń w sprawie;
- Opłacania składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osobę, która rezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale i ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie nie zamieszkującym matką, ojcem lub rodzeństwem – do dnia kontroli nie było zgłoszeń.
- Prowadzenia i zapewnienia miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego lub w mieszkaniach chronionych – Gmina nie prowadzi;
- Sprawienia pogrzebu - nie odnotowano zgłoszeń. Gmina posiada Zarządzenie Nr 53/2010 Burmistrza Miasta Gozdnic z dnia 31.12.2010 r. w sprawie „sprawienia pogrzebu przez Gminę Gozdnic na cmentarzu komunalnym w Gozdnicy”;
- Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu – do dnia kontroli nie wpłynął wniosek.
Gmina nie posiada uchwały w sprawie kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu, nie zabezpieczyła również środków na ten cel.

Pozostałe zadania są realizowane zgodnie z art. 17 ust.1 Ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.).

3. Ośrodek **nie realizuje** następujących zadań wskazanych w **art.17 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej**:

- Przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze – do dnia kontroli nie wpłynął żaden wniosek w sprawie;
- Prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających wsparcia – w gminie nie występują wymienione placówki;

Pozostałe zadania są realizowane zgodnie z art. 17 ust. 2 Ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz.1362 ze zm.).

4. Ośrodek **nie realizuje** następujących zadań określonych w art. 18 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej:

- Organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi – nie realizuje oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art.5a.- do dnia kontroli nie wpłynął żaden wniosek;
- Wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki - do dnia kontroli nie wpłynął żaden wniosek;

Pozostałe zadania są realizowane zgodnie z art. 18 Ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2009 r. Nr 175 poz. 1362 ze zm.).

5. W zakresie realizacji zadań wynikających z Art. 6 pkt 2 Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z 29 lipca 2005 r. (Dz.U. Nr 180 poz. 1943)

- Nie opracowano i nie przyjęto uchwałą gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Ośrodek jest w trakcie opracowywania programu. Planowany termin uchwalenia programu do końca 2011r.
- Gmina nie posiada uchwały w sprawie powołania zespołu interdyscyplinarnego. Planowany termin powołania zespołu interdyscyplinarnego do końca 2011r.

Na tym kontrolę zakończono.

Dokonano wpisu do książki kontroli pod pozycją 1.

Pouczenie

Na podstawie § 16 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 z 2005r.ze zm.) Kierownik jednostki może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając, w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny odmowy. Odmowa podpisania protokołu przez kierownika jednostki nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych.

Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.

W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego wobec zastrzeżeń.

Pisemne zastrzeżenie do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów. Zespół inspektorów

Chuf
PC
KF

przeprowadza dodatkowe czynności kontrolne, jeżeli z analizy zastrzeżeń wynika potrzeba ich podjęcia. Z przeprowadzonych dodatkowych czynności kontrolnych sporządza się protokół.

Jeżeli zespół inspektorów stwierdzi zasadność zastrzeżeń, dokonuje zmian w protokole kontroli. W razie nieuwzględniania zastrzeżeń, w całości lub części, zespół inspektorów zajmuje stanowisko na piśmie i przekazuje je do akceptacji Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego. Stanowisko w sprawie zgłoszonych zastrzeżeń przekazuje się kierownikowi jednostki podlegającej kontroli.

Protokół niniejszy sporządzono w czterech jednobrzmiących egzemplarzach i zaparafowano na każdej stronie.

Jeden egzemplarz otrzymuje:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Gozdnicy;
2. Burmistrz Miasta Gozdnica;
3. Wydział Nadzoru i Kontroli LUW;
4. Wydział Polityki Społecznej LUW wraz z załącznikami – a/a.

Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej

Gozdnica KIEROWNIK
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Gozdnicy

Justyna Socik *Justyna Socik*

Zespół kontrolny:

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Wydziale Polityki Społecznej

1. *Krzyszta Chabowska*

2. *Teresa Ozimek*

Teresa Ozimek

3. *Krzysztof Frisoli*

Krzysztof Frisoli

Gozdnica, dn. *10.09.2011*

Gorzów Wlkp. dn. *08.09.2011*